

Jokioisten kunta
Keskuskatu 29 A
31600 JOKIOINEN

Lausuntopyyntö 31.11.2023

Lausunto, suunnittelutarveratkaisu, Luodesuon aurinkovoimala, Jokioinen ja Tammela

Tammelan kunnan ja Jokioisten kunnan rakennusvalvonta pyytävät lausuntoa suunnittelutarveratkaisusta, joka koskee Jokioisten ja Tammelan rajalle, Luodesuolle suunniteltua n. 67 ha aurinkovoimaluetta. Alue sijaitsee noin 5 km etäisyydellä Jokioisten taajamasta etelään ja noin 16 km Tammelan taajamasta lounaaseen. Torronsuon kansallispuiston Natura 2000-alue sijaitsee noin 500 m etäisyydellä hankealueen itäpuolella.

Kanta-Hämeen maakuntakaava 2040:ssa suunnittelualueella ei ole merkintöjä lukuun ottamatta aluetta halkovaa kaasulinjan reittiä, johon ei sisälly rakentamisrajoitusta ja jonka toteutuminen ei ole enää ajankohtainen. Jokioisten puoleisella suunnittelualueella ei ole voimassa yleis- tai asemakaavaa. Tammelan puolelle sijoittuva hankealueen osa sijaitsee lainvoimaisen Sukula-Häiviän osayleiskaavan (M)- alueella. Merkintä sallii maa- ja metsätalouteen liittyvän rakentamisen sekä haja-asutusluonteisen rakentamisen eikä varsinaisesti kata aurinkovoimalan rakentamista.

Hankealueella ei sijaitse valtakunnallisia tai maakunnallisia rakennetun kulttuuriympäristön tai maiseman arvokohteita. Vaikutukset kulttuuriympäristöön ja maisemaan on arvioitu asianmukaisesti maisemaselvityksen ja havainnekuvien avulla. Lähiympäristön asuinkiinteistöt on pääsääntöisesti huomioitu, mutta kiinteistön 169-410-1-106 osalta ei riitä toteamus nykyisen omistajan mielipiteestä vaan vaikutukset on kuvattava.

Rakentaminen suunnittelutarvealueella

Maankäyttö- ja rakennuslain 137 §:ssä on säädetty edellytyksistä, joilla suunnittelutarveratkaisu soveltuu asemakaavoittamattomalla alueella maankäytön suunnittelun välineeksi.

137 § Rakennusluvan erityiset edellytykset suunnittelutarvealueella

Sen lisäksi, mitä rakennusluvan edellytyksistä muutoin säädetään rakennusluvan myöntäminen 16 §:ssä tarkoitetulla suunnittelutarvealueella, jolle ei ole hyväksytty asemakaavaa, edellyttää, että rakentaminen:

- 1) ei aiheuta haittaa asemakaavoitukselle, yleiskaavoitukselle tai alueiden käytön muulle järjestämiselle;
- 2) on sopivaa yhdyskuntateknisten verkostojen ja liikenneväylien toteuttamisen sekä liikenneturvallisuuden ja palvelujen saavutettavuuden kannalta; ja
- 3) on sopivaa maisemalliselta kannalta eikä vaikeuta erityisten luonnon- tai kulttuuriympäristön arvojen säilyttämistä eikä virkistystarpeiden turvaamista.

Rakentaminen suunnittelutarvealueella ei myöskään saa johtaa vaikutuksiltaan merkittävään rakentamiseen tai aiheuttaa merkittäviä haitallisia ympäristö- tai muita vaikutuksia.

Maankäyttö- ja rakennuslain perusteella Hämeen ELY-keskus ei pidä suunnittelutarveratkaisua tarkoituksenmukaisena välineenä tämän kokoluokan teollisen luokan aurinkovoimaloiden toteuttamiseksi. Toisaalta aurinkovoimahankkeiden luvitukseen ei vielä ole selkeää valtakunnallista ohjeistusta, eikä aurinkovoimaa ole erikseen huomioitu maankäyttö- ja rakennuslaissa.

Maankäyttö- ja rakennuslain 50 §:n mukaan alueiden käytön yksityiskohtaista järjestämistä, rakentamista ja kehittämistä varten laaditaan asemakaava. Asemakaavan tarkoituksena on osoittaa tarpeelliset alueet eri tarkoituksia varten ja ohjata rakentamista ja muuta maankäyttöä. Hankkeen yleisen hyväksyttävyyden kannalta on tärkeää varata osallistumismahdollisuus kaikille, joihin vaikutukset voivat kohdistua, ja lähtökohtaisesti kaavoitus turvaa osallistumismahdollisuudet kattavimmin. ELY-keskus kehottaa tarkkaan punnitsemaan, täytyvätkö hankkeessa suunnittelutarveratkaisun edellytykset.

Luonto

Suunnittelualue on pääosin viljelykäytössä olevaa peltoa, ja peltoalueiden ulkopuolisia alueita sijaitsee lähinnä suunnittelualueen pohjoisosassa entisen soranottoalueen ympäristössä, jolla sijaitsee soranoton myötä syntynyt pohjavesilampi. Hankkeen selvityksiä voidaan pitää pääosin kattavina.

Hankkeen merkittävimmät mahdolliset vaikutukset luonnonympäristöön kohdistuvat läheiseen Natura-alueeseen Torronsuo (FI0344002, SAC/SPA). Hankkeen mahdollisia heikentäviä vaikutuksia on arvioitu hankesuunnittelussa, eikä hankkeella katsota olevan merkittäviä heikentäviä vaikutuksia Natura-alueen suojeluperusteena oleviin

luontotyyppeihin tai lajeihin. ELY-keskus toteaa, että Natura-alueen läheisyys tulee kuitenkin huomioida hankkeen jatkosuunnittelussa etenkin rakentamisaikaisten haittojen välttämiseksi, vaikka vaikutukset eivät lähtökohtaisesti nousekaan merkittäviksi. Hankesuunnitelmassa ja arviointiraportissa on esitetty rakentamisaikaisten haittojen mahdollisena lieventämistoimena rakennustoimien ajoittamista osalla hankealueesta pesimäkauden ulkopuolelle, jota on ELY-keskuksen näkemyksen mukaan syytä harkita hankkeen toteutuksessa.

Hankekuvauksessa on esitetty Natura-alueen sijaitsevan 500 metrin etäisyydellä hankealueesta. Hankkeen jatkosuunnittelussa tulee huomioida, että Natura-alue sijaitsee lähimmillään noin 250 metrin etäisyydellä Tammelan hankealueesta. Vaikutusten arvioinnin perusteella hankealueen pintavedet kulkevat Luodesuonojaa pitkin länteen poispäin Natura-alueesta. Vaikutusten arvioinnissa tulee huomioida, että hulevesiselvityksen perusteella pohjoisimman lohkon pintavesien valuntasuunnaksi on esitetty Levänojan suunta, joka laskee lopulta Torronsuon Natura-alueelle Talpijärven alueelle.

Pohjavesi

Hankealue sijoittuu pohjoisosaltaan Muronkulman (tunnus 0416952) vedenhankintaan soveltuvalla 2-luokan pohjavesialueelle, mutta ei pohjaveden varsinaiselle muodostumisalueelle. Vesienhoidon suunnittelussa pohjavesialueen kemiallinen sekä määrällinen tila on luokiteltu hyväksi. Pohjavesialueen eteläreunan savikkoalueella saattaa esiintyä paineellista pohjavettä. Tämä tulee selvittää ennen rakentamisen aloitusta, jotta paalutuksella tai muulla kaivamisella ei aiheuteta haitallista pohjaveden purkautumista sekä alueen pohjavedenpintojen laskua ja pohjavesiesiintymän antoisuuden heikentymistä.

Suunnitelman mukaan öljyjä sisältäviä muuntamoita ei ole sijoitettu pohjavesialueelle. Muuntamoista pohjavedelle aiheutuvaa riskiä voidaan näin pienentää sijoittamalla muuntamot pohjavesialueen ulkopuolelle. Alueella käytettävistä koneista, laitteista ja kemikaaleista pohjavesialueen pohjaveteen kohdistuva riski on hallittavissa toimintojen sijoittelulla sekä rakenteellisilla ja toiminnallisilla suojaustoimenpiteillä.

Vesien johtaminen

Hakemukseen on liitetty hulevesisuunnitelma, mutta ei laajempaa rakennuspaikan kuivatusvesien johtamista koskevaa suunnitelmaa. Ilmakuvatarkastelun perusteella alue on pääosin salaojitettua peltoa. Salaojitusta ei ole otettu huomioon hulevesisuunnitelman kuvauksessa alueen vesien johtamisen nykytilasta.

Alue rajautuu etelässä Levonojaan, joka on perattu osana Äijänsuonojan perkausta (TNro 1053aHe1) alun perin 1930-luvun

alussa ja uudelleen 1980-luvun alussa. Ojaa ei pidä muuttaa ilman Äijänsuonojan perkausyhtiön suostumusta. Pohjoisessa Härksuonoja on perattu osana Levänojan perkausta (TNrot 3724He1_1162He1). Perattu Härksuonoja ei ulotu hankealueelle.

Suunnitelmassa on tunnistettu, että rakennusaikaisesta vesienhallinnasta tulee tehdä tarkempi suunnitelma. Uudet ojat ja vesiensuojelurakenteet tulee esittää alueen asemapiirroksessa viimeistään rakennuslupahakemuksen liitteenä.

Vähäistä suuremmista ojituksen muutoksista tulee tehdä myös vesilain 5 luvun 6 § mukainen ojitussilmoitus ELY-keskukseen vähintään 60 vrk ennen ojitukseen ryhtymistä.

Hulevesisuunnitelman mitoitussateena on käytetty kerran viidessä vuodessa toistuvaa kahdenkymmenen minuutin rankkasadetta ja sen intensiteetiksi on määritetty 110 l/s/ha. Tämä intensiteetti vastaa sateiden historiatietoja, eikä ota huomioon ilmastonmuutoksen vaikutusta rankkasateisiin. Mitoituksessa on käytettävä ilmastonmuutoksen huomioon ottavaa mitoitussadetta, jotta se on riittävä myös tulevaisuuden olosuhteissa. Mitoitussadetta harvinaisempia rankkasateita varten on suunniteltava tulvareitit niin, ettei tulviminen aiheuta harvinaisillakaan rankkasateilla vahinkoja.

Uudenmaan ELY-keskus muistuttaa suhtautuvansa pääsääntöisesti hulevesien johtamiseen maantien sivuojaan lähtökohtaisesti kielteisesti. Vesiä voidaan johtaa maantien sivuojaan sopimalla siitä tienpitäjän kanssa tai ympäristönsuojeluviranomainen voi tekemällään päätöksellä (VL 5 luku § 9) hyväksyä vesien johtamisen kuultuaan tienpitäjää.

Liikenne

Hankealueelle tai sen välittömään läheisyyteen sijoittuu maantie 13553 (Murrunkulmantie) sekä mt 13554 (Sukulantie). Tuotantovaiheessa liikenteen on arvioitu olevan vähäistä, ja suurimmat liikenteelliset vaikutukset ajoittuvat rakentamisen aikaan. Uusia liittymiä hankealueelle pyritään saamaan Murrunkulmantielle.

Hankkeen vaikutukset liikenteelle, huomioiden myös mahdolliset heijastusvaikutukset, sekä maantien suoja-alueet, tarvittavat liittymäluvut ja liittymien sijainnit on huomioitu riittävällä tarkkuudella. Uudenmaan ELY-keskus muistuttaa, että mikäli kaapeleita sijoitetaan maanteiden varteen, tulee tälle hakea lupa.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Lausunnon antamiseen on osallistunut luonnonsuojeluasiantuntija Teppo Mehtonen (luonto), ylitarkastaja Helka Sillfors (vesien johtaminen), vesitalousasiantuntija Jukka Sainio (hulevedet), hydrogeologi Petri Siiro (pohjavedet) ja maankäytön

asiantuntija Elina Leukkunen (Uudenmaan ELY, liikenne) Asian on esitellyt alueidenkäytön asiantuntija Rauno Penttinen ja ratkaissut johtava asiantuntija Anna-Kaisa Ahtiainen.

TIEDOKSI Kanta-Hämeen alueellinen vastuumuseo, Hämeen liitto

Tämä asiakirja HAMELY/2329/2023 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument HAMELY/2329/2023 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Penttinen Rauno 15.12.2023 14:28

Ratkaisija Ahtiainen Anna-Kaisa 15.12.2023 14:29